

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2018/1673 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Οκτωβρίου 2018

σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 83 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τα συναφή αδικήματα της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος παραμένουν σημαντικά προβλήματα σε επίπεδο Ένωσης, βλάπτοντας την ακεραιότητα, τη σταθερότητα και τη φήμη του χρηματοπιστωτικού τομέα και απειλώντας την εσωτερική αγορά και την εσωτερική ασφάλεια της Ένωσης. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα εν λόγω προβλήματα και να συμπληρωθεί και ενισχυθεί η εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, η παρούσα οδηγία στοχεύει στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου, ούτως ώστε να καταστήσει δυνατή την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών.
- (2) Τα μέτρα που λαμβάνονται αποκλειστικά σε εθνικό ή ακόμα και σε ενωσιακό επίπεδο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο διεθνής συντονισμός και η διεθνής συνεργασία, έχουν πολύ περιορισμένα αποτελέσματα. Τα μέτρα που θεσπίζονται από την Ένωση για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα πρέπει, συνεπώς, να είναι συμβατά με άλλες δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο άλλων διεθνών φόρουμ, και τουλάχιστον εξίσου αυστηρά με αυτές.
- (3) Η δράση της Ένωσης θα πρέπει να συνεχίσει να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τις συστάσεις της ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task force - «FATF») καθώς και μέσα άλλων διεθνών οργανισμών και φορέων που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης θα πρέπει, όπου απαιτείται, να ευθυγραμμίζονται περαιτέρω με τα διεθνή πρότυπα που εγκρίθηκαν από τη FATF, τον Φεβρουάριο του 2012, για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (οι «αναθεωρημένες συστάσεις της FATF»). Ως συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η Ένωση οφείλει να μεταφέρει τις απαιτήσεις της εν λόγω σύμβασης στην έννομη τάξη της.
- (4) Η απόφαση-πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽³⁾ προβλέπει υποχρεώσεις σχετικά με την ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ωστόσο, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο δεν είναι αρκετά περιεκτική και η υφιστάμενη ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δεν είναι αρκετά συνεκτική για την αποτελεσματική καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην Ένωση και έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη κενών στην επιβολή και την ύπαρξη εμποδίων στη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών στα διάφορα κράτη μέλη.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2018 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 11ης Οκτωβρίου 2018.

⁽²⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).

⁽³⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2001, για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος (ΕΕ L 182 της 5.7.2001, σ. 1).

- (5) Ο ορισμός των εγκληματικών δραστηριοτήτων που συνιστούν τα κύρια αδικήματα στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα πρέπει να είναι επαρκώς ομοιόμορφος σε όλα τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι κάθε αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλάκισης επιπέδου οριζόμενου στην παρούσα οδηγία θεωρείται αξιόποινη πράξη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επιπλέον, κατά το μέτρο που η επιβολή αυτών των ορίων ποινών δεν ισχύει ήδη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμπεριλάβουν ένα φάσμα αδικημάτων σε καθεμιά από τις κατηγορίες αδικημάτων που κατονομάζονται στην παρούσα οδηγία. Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίσουν με ποιο τρόπο θα περιορίσουν το εύρος των εγκλημάτων εντός των αντίστοιχων κατηγοριών. Όταν μία κατηγορία αδικημάτων, όπως η τρομοκρατία ή τα περιβαλλοντικά αδικήματα, περιλαμβάνει αδικήματα που καθορίζονται από νομικές πράξεις της Ένωσης, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να παραπέμπει στις εν λόγω νομικές πράξεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει ωστόσο να θεωρούν ότι κάθε αδίκημα που καθορίζεται από τις εν λόγω νομικές πράξεις συνιστά κύριο αδίκημα στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Κάθε είδος αξιόποινης συμμετοχής στη διάπραξη κύριου αδικήματος, όπως έχει ποινικοποιηθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα πρέπει επίσης να θεωρείται εγκληματική δραστηριότητα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Στις περιπτώσεις που η νομοθεσία της Ένωσης επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν κυρώσεις, πέραν των ποινικών κυρώσεων, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να απαιτεί από τα κράτη μέλη να κατηγοριοποιούν τα αδικήματα στις εν λόγω περιπτώσεις ως κύρια αδικήματα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.
- (6) Η χρήση εικονικών νομισμάτων συνεπάγεται νέους κινδύνους και προκλήσεις από τη σκοπιά της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την κατάλληλη αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων.
- (7) Λόγω του αντικτύπου των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, που διαπράττονται από κατόχους δημοσίων αξιωμάτων, στη δημόσια σφαίρα και στην ακεραιότητα των δημοσίων θεσμικών οργάνων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εξετάζουν την εισαγωγή αυστηρότερων ποινών για τους κατόχους δημοσίων αξιωμάτων στο εθνικό τους πλαίσιο και σύμφωνα με τις νομικές τους παραδόσεις.
- (8) Τα φορολογικά εγκλήματα που αφορούν την άμεση και την έμμεση φορολογία θα πρέπει να καλύπτονται από τον ορισμό της εγκληματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF. Δεδομένου ότι τα διάφορα φορολογικά εγκλήματα μπορεί να συνιστούν σε κάθε κράτος μέλος εγκληματική δραστηριότητα που τιμωρείται με τις κυρώσεις που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, οι ορισμοί των φορολογικών εγκλημάτων μπορεί να διαφέρουν στο εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, στην παρούσα οδηγία δεν επιδιώκεται η εναρμόνιση των ορισμών των φορολογικών εγκλημάτων στο εθνικό δίκαιο.
- (9) Τα κράτη μέλη θα πρέπει, στο πλαίσιο των ποινικών διαδικασιών σχετικών με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, να συνδράμουν αμοιβαίως με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο, και να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες ανταλλάσσονται με αποτελεσματικό και έγκαιρο τρόπο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και το ισχύον νομικό πλαίσιο της Ένωσης. Οι διαφορές μεταξύ των ορισμών των κύριων αδικημάτων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο δεν θα πρέπει να παρεμποδίζουν τη διεθνή συνεργασία σε ποινικές διαδικασίες που αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η συνεργασία με τρίτες χώρες θα πρέπει να εντατικοποιηθεί, ιδίως με την ενθάρρυνση και υποστήριξη της θέσπισης αποτελεσματικών μέτρων και μηχανισμών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και με τη διασφάλιση καλύτερης διεθνούς συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα.
- (10) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες όσον αφορά την περιουσία που προέρχεται από ποινικά αδικήματα που επηρεάζουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, καθώς η περίπτωση αυτή διέπεται από ειδικούς κανόνες, όπως αυτοί προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας των κρατών μελών να μεταφέρουν σε εθνικό επίπεδο την παρούσα οδηγία και την οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 μέσω ενός ενιαίου ολοκληρωμένου πλαισίου. Σύμφωνα με το άρθρο 325 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολέμησης της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης κατά των ιδίων οικονομικών συμφερόντων.
- (11) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι ορισμένες μορφές δραστηριοτήτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα είναι επίσης αξιόποινες όταν διαπράττονται από τον δράστη της εγκληματικής δραστηριότητας από την οποία προήλθε αυτή η περιουσία (αυτονομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες). Σε τέτοιες περιπτώσεις, στις οποίες η δραστηριότητα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δεν περιορίζεται στην απλή κατοχή ή χρήση, αλλά περιλαμβάνει και τη μεταφορά, μετατροπή, απόκρυψη ή συγκάλυψη περιουσιακών στοιχείων και έχει ως αποτέλεσμα την επέλευση επιπλέον ζημίας, πέρα από αυτή που προκλήθηκε ήδη από την εγκληματική δραστηριότητα, για παράδειγμα τη διάθεση σε τρίτους της περιουσίας που προήλθε από εγκληματική δραστηριότητα και, μέσω της πράξης αυτής, τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, η εν λόγω νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα πρέπει να τιμωρείται.

⁽¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

- (12) Προκειμένου τα μέτρα του ποινικού δικαίου να είναι αποτελεσματικά ενάντια στην αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η καταδικαστική απόφαση θα πρέπει να είναι δυνατή χωρίς να είναι απαραίτητο να διαπιστωθεί ακριβώς από ποια εγκληματική δραστηριότητα προήλθε η περιουσία ή χωρίς να είναι απαραίτητη προηγούμενη ή παράλληλη καταδίκη για την εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα, συνεκτιμώντας όλες τις σχετικές περιστάσεις και αποδείξεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν, σύμφωνα με την εθνική τους έννομη τάξη, να μεριμνήσουν προς τούτο με άλλα μέσα εκτός των νομοθετικών διατάξεων. Η δίωξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα πρέπει επίσης να μην εμποδίζεται από το γεγονός ότι η εγκληματική δραστηριότητα διαπράχθηκε σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα, υπό την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που ορίζει η παρούσα οδηγία.
- (13) Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες όταν αυτή διαπράττεται με πρόθεση και εν γνώσει ότι η περιουσία προήλθε από εγκληματική δραστηριότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να διακρίνει μεταξύ των περιπτώσεων όπου περιουσία προήλθε άμεσα από εγκληματική δραστηριότητα και των περιπτώσεων όπου αυτή προήλθε έμμεσα από εγκληματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τον ευρύ ορισμό των «προϊόντων», όπως ορίζεται στην οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1). Σε κάθε περίπτωση, όταν εξετάζεται κατά πόσο η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα και κατά πόσο το πρόσωπο το γνώριζε, θα πρέπει να συνεκτιμώνται οι ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης, όπως το γεγονός ότι η αξία της περιουσίας είναι δυσανάλογη σε σχέση με το νόμιμο εισόδημα του κατηγορουμένου και ότι η εγκληματική δραστηριότητα και η απόκτηση περιουσίας πραγματοποιήθηκαν μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα. Η πρόθεση τέλεσης και η σχετική γνώση μπορούν να συνάγονται από αντικειμενικά, πραγματικά περιστατικά. Καθώς η παρούσα οδηγία προβλέπει ελάχιστους κανόνες όσον αφορά τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυστηρότερους κανόνες ποινικού δικαίου στον εν λόγω τομέα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν, για παράδειγμα, να προβλέπουν ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες συνιστά ποινικό αδίκημα, εφόσον γίνεται από ελαφρά ή βαρεία αμέλεια. Οι παραπομπές που γίνονται στην παρούσα οδηγία στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που διαπράττονται από αμέλεια θα πρέπει να νοούνται ως τέτοιες για τα κράτη μέλη που ποινικοποιούν τέτοιες συμπεριφορές.
- (14) Προκειμένου να αποτρέπεται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε όλη την Ένωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τιμωρείται με μέγιστη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τεσσάρων ετών. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει την εξατομίκευση και την επιβολή ποινών και την εκτέλεση κυρώσεων σύμφωνα με τα συγκεκριμένα περιστατικά κάθε μεμονωμένης υπόθεσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να προβλέπουν πρόσθετες κυρώσεις ή μέτρα, όπως είναι η επιβολή προστίμων, ο προσωρινός ή μόνιμος αποκλεισμός από την πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων διαγωνισμών, επιχορηγήσεων και συμβάσεων παραχώρησης, η προσωρινή στέρηση του δικαιώματος της άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων ή η προσωρινή απαγόρευση άσκησης αιρετού ή δημοσίου λειτουργήματος. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει τη διακριτική ευχέρεια του δικαστή ή του δικαστηρίου να αποφασίζει αν θα επιβάλει πρόσθετες κυρώσεις ή μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης.
- (15) Ενώ η αύξηση της ποινής δεν είναι υποχρεωτική, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο δικαστής ή το δικαστήριο δύναται να λαμβάνει υπόψη τις επιβαρυντικές περιστάσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία κατά την καταδίκη των υπαιτίων. Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστή ή του δικαστηρίου να καθορίσει αν θα αυξήσει την ποινή λόγω της συγκεκριμένης επιβαρυντικής περιστασης, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωμένα να προβλέπουν επιβαρυντικές περιστάσεις, όταν στο εθνικό τους δίκαιο τα ποινικά αδικήματα που ορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου (2) ή τα αδικήματα που διαπράττονται από φυσικά πρόσωπα που ενεργούν ως υπόχρεες οντότητες κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων τιμωρούνται ως χωριστά ποινικά αδικήματα και μπορούν να επισύρουν αυστηρότερες κυρώσεις.
- (16) Η δέσμευση και δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος αντιμετωπίζουν τα οικονομικά κίνητρα που ωθούν στο έγκλημα. Η οδηγία 2014/42/ΕΕ προβλέπει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων εγκλήματος σε ποινικές υποθέσεις. Η οδηγία αυτή απαιτεί επίσης η Επιτροπή να υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της και να διατυπώνει κατάλληλες προτάσεις, εφόσον απαιτείται. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατ' ελάχιστον, να διασφαλίζουν τη δέσμευση και δήμευση των οργάνων και των προϊόντων εγκλήματος σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπει η οδηγία 2014/42/ΕΕ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάσουν σοβαρά το ενδεχόμενο να επιτρέπουν τη δήμευση σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να κινηθεί ή να ολοκληρωθεί ποινική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες ο δράστης έχει αποβιώσει. Όπως ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στη δήλωση που συνοδεύει την οδηγία 2014/42/ΕΕ, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση που θα εξετάζει τη σκοπιμότητα και τα πιθανά οφέλη από τη θέσπιση περαιτέρω κοινών κανόνων σχετικά με τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, ακόμη και απουσία ποινικής καταδίκης συγκεκριμένου προσώπου ή προσώπων για τις δραστηριότητες αυτές. Στην ανάλυση αυτή θα συνεκτιμώνται οι διαφορές μεταξύ των νομικών παραδόσεων και συστημάτων των κρατών μελών.

(1) Οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 127 της 29.4.2014, σ. 39).

(2) Απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008, σ. 42).

- (17) Δεδομένης της κινητικότητας των δραστών και των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και των σύνθετων διασυνοριακών ερευνών που απαιτούνται για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεμελιώσουν τη δικαιοδοσία τους προκειμένου να δοθεί στις αρμόδιες αρχές η δυνατότητα διερεύνησης και δίωξης τέτοιων δραστηριοτήτων. Θα πρέπει επομένως τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η δικαιοδοσία τους καλύπτει περιπτώσεις που ένα αδίκημα διαπράττεται μέσω της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών από το έδαφός τους, είτε η τεχνολογία αυτή βρίσκεται στο έδαφός τους είτε όχι.
- (18) Σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και την απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽²⁾, οι αρμόδιες αρχές δύο ή περισσότερων κρατών μελών που διεξάγουν παράλληλες ποινικές διαδικασίες για τα ίδια περιστατικά που αφορούν το ίδιο πρόσωπο πρέπει να αρχίσουν απευθείας διαβουλεύσεις μεταξύ τους, ιδίως προκειμένου να διασφαλιστεί ότι διώκονται όλα τα αδικήματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
- (19) Για να εξασφαλιστούν οι επιτυχείς έρευνες και η δίωξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, οι υπεύθυνοι για την έρευνα ή τη δίωξη αυτών των αδικημάτων θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά ερευνητικά μέσα, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Προς τον σκοπό αυτό θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι διατίθενται επαρκές προσωπικό και στοχευμένη κατάρτιση, πόροι και επικαιροποιημένη τεχνολογική ικανότητα. Η χρήση των εργαλείων αυτών, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα πρέπει να είναι στοχευμένη και να λαμβάνει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και τη φύση και τη σοβαρότητα των υπό διερεύνηση αδικημάτων και θα πρέπει να σέβεται το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (20) Η παρούσα οδηγία αντικαθιστά ορισμένες διατάξεις της απόφασης-πλαισίου 2001/500/ΔΕΥ στα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία αυτή.
- (21) Η παρούσα οδηγία σέβεται τις αρχές που αναγνωρίζει το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζει ειδικότερα ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ορίζονται στους Τίτλους II, III, V και VI, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον σεβασμό της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής και το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων, καλύπτοντας επίσης την απαίτηση για ακρίβεια, σαφήνεια και προβλεψιμότητα στο ποινικό δίκαιο, το τεκμήριο αθωότητας, καθώς και τα δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων να έχουν πρόσβαση σε δικηγόρο, το δικαίωμα της μη αυτοενοχοποίησης και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Η παρούσα οδηγία πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, το διεθνές σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και άλλες υποχρεώσεις σχετικές με τα ανθρώπινα δικαιώματα δυνάμει του διεθνούς δικαίου.
- (22) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή να υπόκειται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις σε όλα τα κράτη μέλη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της παρούσας οδηγίας, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (23) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύονται από αυτήν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.
- (24) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της. Η απόφαση-πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ εξακολουθεί να έχει δεσμευτική ισχύ και να ισχύει στη Δανία,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

⁽¹⁾ Απόφαση πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 42).

⁽²⁾ Απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος (ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ. 1).

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες όσον αφορά περιουσία που προέρχεται από ποινικά αδικήματα που επηρεάζουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, καθώς η περίπτωση αυτή διέπεται από ειδικούς κανόνες, όπως αυτοί προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «εγκληματική δραστηριότητα»: κάθε είδους εγκληματική ανάμειξη στη διάπραξη κάθε αδικήματος που, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή ένταλμα προσωρινής κράτησης μέγιστης διάρκειας άνω του ενός έτους ή, όσον αφορά τα κράτη μέλη που έχουν ελάχιστο όριο για τα αδικήματα στην έννομη τάξη τους, κάθε αδικήματος που τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή ένταλμα προσωρινής κράτησης ελάχιστης διάρκειας τουλάχιστον άνω των έξι μηνών. Σε κάθε περίπτωση, τα αδικήματα στο πλαίσιο των ακόλουθων κατηγοριών θεωρούνται εγκληματική δραστηριότητα:
 - α) συμμετοχή σε οργανωμένες εγκληματικές ομάδες και παροχή «προστασίας» έναντι χρημάτων, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ·
 - β) τρομοκρατία, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
 - γ) εμπορία ανθρώπων και παράνομη διακίνηση μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και την απόφαση-πλαίσιο 2002/946/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽³⁾·
 - δ) σεξουαλική εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾·
 - ε) παράνομη διακίνηση ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών, συμπεριλαμβανομένου κάθε αδικήματος που καθορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾·
 - στ) παράνομη εμπορία και διακίνηση όπλων·
 - ζ) παράνομη εμπορία και διακίνηση προϊόντων κλοπής και άλλων αγαθών·
 - η) διαφθορά και δωροδοκία, συμπεριλαμβανομένου κάθε εγκλήματος που καθορίζεται στη σύμβαση για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁶⁾ και στην απόφαση-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁷⁾·
 - θ) απάτη, συμπεριλαμβανομένου κάθε εγκλήματος που καθορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁸⁾·

⁽¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6.).

⁽²⁾ Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1).

⁽³⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2002/946/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2002, για την ενίσχυση του ποινικού πλαισίου για την πρόληψη της υποβοήθησης της παράνομης εισόδου, διέλευσης και διαμονής (ΕΕ L 328 της 5.12.2002, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1).

⁽⁵⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών (ΕΕ L 335 της 11.11.2004, σ. 8).

⁽⁶⁾ Πράξη του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 για την κατάρτιση της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταρτιζόμενη δύναμη του άρθρου Κ.3 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1).

⁽⁷⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54).

⁽⁸⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών (ΕΕ L 149 της 2.6.2001, σ. 1).

- ι) παραχάραξη και κιβδηλεία, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην οδηγία 2014/62/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
 - ια) παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων·
 - ιβ) περιβαλλοντικό έγκλημα, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ ή την οδηγία 2009/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾.
 - ιγ) ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, βαριά σωματική βλάβη·
 - ιδ) απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και ομηρία·
 - ιε) ληστεία ή κλοπή·
 - ιστ) παράνομη διακίνηση ·
 - ιζ) φορολογικά εγκλήματα που σχετίζονται με άμεσους και έμμεσους φόρους, όπως καθορίζονται στο εθνικό δίκαιο·
 - ιη) εκβίαση·
 - ιθ) πλαστογραφία·
 - κ) πειρατεία·
 - κα) πράξεις προσώπου που είναι κάτοχος εμπιστευτικών πληροφοριών και χειραγώγηση της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην οδηγία 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.
 - κβ) ηλεκτρονικό έγκλημα, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που καθορίζονται στην οδηγία 2013/40/ΕΕ ⁽⁵⁾.
- 2) «περιουσία»: τα περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή στοιχεία με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανόμενης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων·
- 3) «νομικό πρόσωπο»: οποιαδήποτε οντότητα έχει νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία, εξαιρουμένων των κρατών ή των δημόσιων οργανισμών που ασκούν κρατική εξουσία και των δημόσιων διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 3

Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η ακόλουθη συμπεριφορά, όταν διαπράττεται με πρόθεση, τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα:
- α) η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκαλύψη της παράνομης προέλευσης της περιουσίας, ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες της δραστηριότητάς του·
 - β) η απόκρυψη ή η συγκαλύψη της αλήθειας όσον αφορά τη φύση, προέλευση, διάθεση ή διακίνηση περιουσίας ή τον τόπο στον οποίο αυτή ευρίσκεται, ή την κυριότητα επί περιουσίας ή εκ σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ·
 - γ) η απόκτηση, η κατοχή ή η χρήση περιουσίας εν γνώσει, κατά τον χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να λάβουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αποτελεί αξιόποινη πράξη, όταν ο δράστης υποψιαζόταν ή έπρεπε να γνωρίζει ότι η περιουσία προήλθε από εγκληματική δραστηριότητα.

⁽¹⁾ Οδηγία 2014/62/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με την προστασία του ευρώ και άλλων νομισμάτων από την παραχάραξη και την κιβδηλεία μέσω του ποινικού δικαίου, και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2000/383/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 151 της 21.5.2014, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 28).

⁽³⁾ Οδηγία 2009/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τροποποίηση της οδηγίας 2005/35/ΕΚ σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέπιση κυρώσεων για παραβάσεις (ΕΕ L 280 της 27.10.2009, σ. 52).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς (οδηγία για την κατάχρηση αγοράς) (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 179).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Αυγούστου 2013, για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 14.8.2013, σ. 8).

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι:
- α) προηγούμενη ή παράλληλη καταδίκη για την εγκληματική δραστηριότητα από την οποία προήλθε η περιουσία δεν αποτελεί προϋπόθεση καταδίκης για τα αδικήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και 2·
 - β) καταδίκη για τα αδικήματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 είναι δυνατή όταν στοιχειοθετείται ότι η περιουσία προήλθε από εγκληματική δραστηριότητα, χωρίς να απαιτείται η στοιχειοθέτηση όλων των πραγματικών στοιχείων ή όλων των περιστάσεων που σχετίζονται με την εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας του δράστη·
 - γ) τα αδικήματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 επεκτείνονται σε περιουσιακά στοιχεία που προέρχονται από συμπεριφορά που έλαβε χώρα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή στο έδαφος τρίτης χώρας, όταν η σχετική συμπεριφορά θα αποτελούσε εγκληματική δραστηριότητα αν είχε λάβει χώρα σε εγχώριο επίπεδο.
4. Στην περίπτωση της παραγράφου 3 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν περαιτέρω να απαιτούν όπως η σχετική συμπεριφορά συνιστά ποινικό αδίκημα δυνάμει του εθνικού δικαίου των άλλων κρατών μελών ή της τρίτης χώρας όπου διαπράχθηκε το εν λόγω αδίκημα, εκτός εάν η εν λόγω συμπεριφορά συνιστά ένα εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 1) στοιχεία α) έως ε) και η) και καθορίζονται στο ισχύον ενωσιακό δίκαιο.
5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) αποτελεί αξιόποινη πράξη όταν διαπράττεται από πρόσωπα που έχουν διαπράξει ή αναμειχθεί στην εγκληματική δραστηριότητα από την οποία προήλθε η περιουσία.

Άρθρο 4

Υποβοήθηση και συνέργεια, ηθική αυτουργία και απόπειρα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι η υποβοήθηση και η συνέργεια, η ηθική αυτουργία και η απόπειρα διάπραξης αδικήματος που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 5

Ποινές εις βάρος φυσικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή, το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται σε τουλάχιστον σε τέσσερα έτη.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα φυσικά πρόσωπα που έχουν διαπράξει τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, υπόκεινται, εφόσον χρειάζεται, σε πρόσθετες κυρώσεις ή μέτρα.

Άρθρο 6

Επιβαρυντικές περιστάσεις

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι, σε σχέση με τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 και στο άρθρο 4, οι παρακάτω περιστάσεις θεωρούνται επιβαρυντικές περιστάσεις:
 - α) το αδίκημα διαπράχθηκε στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια της απόφασης-πλαίσιου 2008/841/ΔΕΥ, ή
 - β) ο δράστης είναι υπόχρεη οντότητα κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και έχει διαπράξει το αδίκημα κατά την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι σε σχέση με τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 και στο άρθρο 4, οι παρακάτω περιστάσεις θεωρούνται επιβαρυντικές περιστάσεις:
 - α) η περιουσία ή τα χρήματα που είναι αντικείμενο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι σημαντικής αξίας, ή
 - β) η περιουσία που είναι αντικείμενο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες απορρέει από ένα εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 1) στοιχεία α) έως ε) και η).

Άρθρο 7

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 και στο άρθρο 4, το οποίο τελείται προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει διευθυντική θέση εντός του νομικού προσώπου βασιζόμενη σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) εξουσία εκπροσώπησης του νομικού προσώπου·

- β) εξουσία λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου· ή
- γ) εξουσία άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη και στις περιπτώσεις όπου η απουσία εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου κατέστησε δυνατή τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 και στο άρθρο 4 προς όφελος του συγκεκριμένου νομικού προσώπου από πρόσωπο που ενεργεί υπό τη δικαιοδοσία του.

3. Η ευθύνη των νομικών προσώπων δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν αποκλείει την ποινική δίωξη φυσικών προσώπων που είναι αυτοί, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί σε οποιοδήποτε αδίκημα αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 και στο άρθρο 4.

Άρθρο 8

Κυρώσεις για νομικά πρόσωπα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι το νομικό πρόσωπο το οποίο υπέχει ευθύνη για αδικήματα βάσει του άρθρου 7 υπόκειται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται χρηματικές ποινές ή πρόστιμα, και, ενδεχομένως, άλλες κυρώσεις, όπως:

- α) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις·
- β) προσωρινός ή μόνιμος αποκλεισμός από την πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων διαγωνισμών, επιχορηγήσεων και συμβάσεων παραχώρησης·
- γ) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·
- δ) θύση υπό δικαστική εποπτεία·
- ε) δικαστική διαταγή εκκαθάρισης·
- στ) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος.

Άρθρο 9

Δήμευση

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί, ανάλογα με την περίπτωση, ότι οι αρμόδιες αρχές τους δεσμεύουν ή δημεύουν, σύμφωνα με την οδηγία 2014/42/ΕΕ, τα προϊόντα των αδικημάτων και τα όργανα που χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν κατά τη διάπραξη του ή τη συμβολή στη διάπραξη του, όπως αναφέρεται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 10

Δικαιοδοσία

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του επί των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 όταν:

- α) το αδίκημα διαπράττεται, εξολοκλήρου ή εν μέρει, στο έδαφός του·
- β) ο δράστης είναι υπήκοός του.

2. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την απόφασή του να επεκτείνει τη δικαιοδοσία του για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 που έχουν διαπραχθεί εκτός του εδάφους του, όταν:

- α) ο δράστης έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφός του·
- β) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στο έδαφός του.

3. Όταν ένα αδίκημα που προβλέπεται στα άρθρα 3 και 4 υπάγεται στη δικαιοδοσία περισσότερων του ενός κρατών μελών και οποιοδήποτε εκ των συγκεκριμένων κρατών μπορεί εγκύρως να ασκήσει ποινική δίωξη βάσει των ίδιων πραγματικών περιστατικών, τα συγκεκριμένα κράτη μέλη συνεργάζονται προκειμένου να αποφασίσουν ποιο εξ αυτών θα προβεί στη δίωξη του δράστη με σκοπό να συγκεντρωθεί η διαδικασία σε ένα μόνο κράτος μέλος.

Λαμβάνονται υπόψη οι εξής παράγοντες:

- α) το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου διεπράχθη το αδίκημα,
- β) η υπηκοότητα ή ο τόπος διαμονής του δράστη,
- γ) η χώρα καταγωγής του θύματος ή των θυμάτων, και
- δ) το κράτος στο έδαφος του οποίου εντοπίστηκε ο δράστης.

Κατά περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 12 της απόφασης-πλακίου 2009/948/ΔΕΥ, το ζήτημα παραπέμπεται στην Eurojust.

Άρθρο 11

Ερευνητικά μέσα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν ότι αποτελεσματικά ερευνητικά μέσα, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων βρίσκονται στη διάθεση των προσώπων, μονάδων ή υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 5 και στο άρθρο 4.

Άρθρο 12

Αντικατάσταση ορισμένων διατάξεων της απόφασης-πλαisiού 2001/500/ΔΕΥ

Το άρθρο 1 στοιχείο β) και το άρθρο 2 της απόφασης-πλαisiού 2001/500/ΔΕΥ αντικαθίστανται όσον αφορά τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών ως προς την ημερομηνία μεταφοράς της εν λόγω απόφασης-πλαisiού στο εθνικό δίκαιο.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, οι παραπομπές στις διατάξεις της απόφασης-πλαisiού 2001/500/ΔΕΥ που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 13

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 3 Δεκεμβρίου 2020. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω μέτρα, αυτά περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 14

Υποβολή εκθέσεων

Η Επιτροπή υποβάλλει, έως τις 3 Δεκεμβρίου 2022, έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία.

Η Επιτροπή υποβάλλει επίσης, έως τις 3 Δεκεμβρίου 2023, έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία αξιολογεί την προστιθέμενη αξία της παρούσας οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων προερχόμενων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και τον αντίκτυπο της στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες. Βάσει της έκθεσης αυτής, η Επιτροπή υποβάλλει, εφόσον απαιτηθεί, νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 16

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 23 Οκτωβρίου 2018.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

K. EDTSTADLER